

*Затверджено Вченою Радою
факультету геології, географії,
рекреації і туризму
від 03.04.2023
Протокол № 4*

АНОТАЦІЯ ДИСЦИПЛІНИ «КЛІМАТ ЗЕМЛІ»

ОП «ГЕОГРАФІЯ, ПРИРОДОЗНАВСТВО ТА СПОРТИВНО-ТУРИСТСЬКА РОБОТА»

1. *Назва курсу:* Клімат Землі
2. *Лектор:* доцент Решетченко Світлана Іванівна, канд. геогр. наук
3. *Статус:* вибіркова дисципліна
4. *Курс:* четвертий курс, 8 семестр
5. *Кількість кредитів:* 4; академічних годин: 120 годин (у тому числі 20 годин - лекції, 20 годин - практичні заняття, 80 годин - самостійна робота).
6. *Попередні умови для вивчення* – курс тісно пов'язаний із навчальними дисциплінами «Загальна геологія», «Фізика з основами фізики Землі», «Метеорологія і кліматологія», «Загальна гідрологія з основами океанології», «Загальне землезнавство», «Геоморфологія і палеогеографія» тощо.
7. *Опис курсу:* **Мета курсу** - формування у студентів уявлень про роль кліматоутворювальних факторів у формуванні клімату планети, процеси у системі атмосфера-океан-суходіл, розуміння можливих змін клімату при змінах кліматоутворювальних процесів та факторів.
Основні завдання вивчення дисципліни: розкрити поняття балансу тепла підстильної поверхні та кліматичної системи; особливості глобального зонального переносу в атмосфері Землі; енергетичні характеристики загальної циркуляції атмосфери; особливості взаємодії атмосфери і океану; глобальний водний баланс та його складові та регіональні його особливості; сучасні зміни і коливання клімату.
Загальні і фахові компетентності:
 - соціально-особистісні – системне мислення, самомотивування, самонавчання, самовдосконалення; наполегливість у досягненні мети;
 - загальнонаукові - розуміння причино-наслідкових зв'язків у кліматичній і гідрологічній системі й уміння їх пояснювати, наводячи приклади; здатність працювати з інформацією з предмету дослідження, здатність до пошуку джерел географічної інформації, її наукового опрацювання і використання (збір, узагальнення, обробка), зокрема, уміння роботи зі статистичними даними, що відображають результати моніторингу довкілля, стану природних та і природно-господарських територіальних систем;
 - професійні - здатність демонструвати знання змісту фундаментальних і спеціальних дисциплін, аналізувати їх з точки зору фундаментальних теорій та концепцій географічної науки на різних просторових рівнях (регіональному, локальному), методології дослідження; здатність усвідомлювати сутність взаємозв'язків між складовими довкілля та людиною, розуміти стратегію розвитку територій; організаційні та правові знання у сфері природокористування та охорони природи.
8. *Головною формою організації вивчення курсу є:*
 - лекції, бесіди, лекції-диспути;
 - практичні роботи для закріплення у студентів основних положень теоретичного курсу;
 - консультації;
 - контрольна робота.

9. *Форми організації контролю знань, система оцінювання* – усне експрес-опитування, виконання практичних робіт, поточна контрольна робота, екзамен.
10. *Мова викладання*: українська
11. Список рекомендованої літератури:

Основна література

1. Степаненко С.М.. Динаміка та моделювання клімату : підручник / С.М. Степаненко. –Одеса : Екологія, 2013. -204 с.
2. Гончарова Л.Д. та ін. Клімат і загальна циркуляція атмосфери: навч. посіб. / Л.Д. Гончарова, Е. М. Серга, Є.П. Шкільний. - Київ: КНТ, 2005. – 251 с.
3. Метеорологія і кліматологія: Підручник. – Одеса : ТЕС, 2008.-534 с.
4. Степаненко С.М. та ін. Оцінка впливу кліматичних змін на галузі економіки України : монографія / С.М. Степаненко, А.М. Польовий, Є.П. Шкільний та ін. – Одеса : Екологія, 2011. – 696 с.

Інтернет-ресурси

1. World Meteorological organization: <https://public.wmo.int/en>
2. Індикатори цілей розвитку в Україні: <https://sdg.ukrstat.gov.ua/uk/>
3. Відомості про систему моніторингу та дані про стан довкілля України: 1. Сайт Мінприроди: <http://www.menr.gov.ua/>
4. Сайт Українського гідрометеорологічного центру: <http://meteo.com.ua/> 4. Сайт Держводгоспу <http://scwm.gov.ua/>
5. Дані спостережень НАСА: <http://earthobservatory.nasa.gov/>
6. Дані про стан довкілля в Європі – сайт ЄАНС: www.eea.europa.eu/